

BHP w normie

12/2019

3 OD REDAKCJI

AKTUALNOŚCI

4 BHP zgodnie z normą PN-ISO 45001

10 Jesienna Szkoła Bezpieczeństwa Technicznego

ZE ŚWIATA

12 Posiedzenie plenarne IEC/TC 61

Z PRAC NORMALIZACYJNYCH

14 Mikrobiologia w Polskich Normach

16 Oprawy oświetleniowe

18 ORGANY TECHNICZNE - listopad 2019

„WIADOMOŚCI PKN” to miesięcznik elektroniczny publikowany cyklicznie na stronie internetowej PKN www.pkn.pl od numeru 9/2011.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Redaktor prowadzący:

Joanna Skalska – tel. 22 556 74 62

Redaktorzy:

Marta Hejduk – tel. 22 556 77 09

Aleksandra Kurzep – tel. 22 556 75 07

Skład:

Oskar Sztajer – tel. 22 556 77 62

Piotr Jotel - tel. 22 556 75 98

REDAKCJA:

00-950 Warszawa, skr. poczt. 411

ul. Świętokrzyska 14

e-mail: redakcja@pkn.pl

WYDAWCA:

Polski Komitet Normalizacyjny, ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa

Materiały publikowane w miesięczniku „Wiadomości PKN” są chronione prawami autorskimi. Ich kopiowanie i rozpowszechnianie (w całości lub części) wymaga zgody wydawcy, a cytowanie powołania się na źródło.

Artykuły publikowane w miesięczniku przedstawiają punkt widzenia Autorów i nie zawsze są tożsame z poglądami wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo do adiacji tekstów i zmiany tytułów. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń.

© Copyright by Polski Komitet Normalizacyjny

Zdjęcia / okładka © VTT Studio / Adobe Stock

Naszym Czytelnikom, Autorom i Sympatykom

Wesołych Świąt!

SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU!

życzy

Redakcja „Wiadomości PKN”

BHP

zgodnie z normą
PN-ISO 45001

Poznajcie normę
o międzynarodowym
zasięgu!

Według szacunków

Międzynarodowej Organizacji Pracy

każdego dnia ponad 7 600 osób

umiera z powodu wypadków przy

pracy lub chorób zawodowych

– to ponad 2,7 miliona rocznie.

Norma PN-ISO 45001 odzwierciedla najnowsze myślenie o zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy oraz najlepsze praktyki, umożliwia także ustanowienie, wdrożenie i utrzymywanie systemu zarządzania BHP we wszystkich organizacjach. Dlaczego jeszcze jest tak znacząca? To jedna z najbardziej oczekiwanych norm na świecie przekraczająca granice geograficzne, polityczne, ekonomiczne, handlowe i społeczne.

Podkreślając znaczenie normalizacji w tym obszarze, Polski Komitet Normalizacyjny zorganizował ogólnopolską konferencję „BHP zgodnie z normą PN-ISO 45001:2018”. Wydarzenie miało miejsce 28 listopada br. w Centrum Konferencyjnym MS Mermaid w Warszawie.

Rozpoczęcie

Tomasz Schweitzer, Prezes PKN, rozpoczął konferencję, podkreślając, że każda organizacja powinna podejmować działania służące poprawie BHP. Aby były one skuteczne, trzeba je prowadzić metodycznie i w sposób zorganizowany, czyli systemowy.

Normalizacja

Część merytoryczną rozpoczęła **Teresa Sosnowska**, Zastępca Prezesa PKN, która mówiła o systemie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy zgodnie z PN-ISO 45001:2018 i celach normalizacji w tym zakresie. Przedstawiła zarys historyczny dotyczący opracowywania normy ISO 45001. Do tej pory organizacje korzystały z Polskich Norm z serii PN-N-18001. 1 sierpnia br. została opublikowana polska wersja językowa Normy Międzynarodowej PN-ISO 45001, która określa wymagania dla systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy oraz wytyczne jego wykorzystania.

Norma opisuje m.in. jednolite, jasne ramy dla wszystkich organizacji, które chcą poprawić wyniki w zakresie BHP oraz zapewnić bezpieczne i zdrowe miejsce pracy; wzmacnia zgodność prawną i regulacyjną przy jednoczesnym ograniczeniu strat przedsiębiorstw.

W systemie zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy istotna jest także Specyfikacja Techniczna PKN-ISO/IEC TS 17021-10:2019-11 Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek prowadzących audyty i certyfikację systemów zarządzania – Część 10: Wymagania dotyczące kompetencji do audytowania i certyfikacji systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, która określa wymagane kompetencje do audytowania i certyfikacji systemów zarządzania BHP; uzupełnia wymagania podane w ISO/IEC 17021-1 dotyczące kompetencji personelu zaangażowanego w proces certyfikacji.

T. Schweitzer

T. Sosnowska

Skuteczność

O skuteczności systemów zarządzania BHP i ich doskonaleniu w świetle normy PN-ISO 45001 mówiła **Zofia Pawłowska** z Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego. Przedstawiła czynniki kształtujące systemy zarządzania BHP w przedsiębiorstwach, tj. przepisy prawa, normy, misja, wizja i strategię przedsiębiorstwa, zasoby, wielkość i rodzaj produkcji, wiedza i umiejętności osób projektujących i wdrażających system, a także oczekiwania pracowników i zewnętrznych zainteresowanych stron.

W jaki sposób norma PN-ISO 45001 może przyczynić się do zwiększenia skuteczności systemów zarządzania BHP? W Normie Międzynarodowej zwrócono uwagę na:

- zgodność z wymaganiami prawa i wspieranie jej osiągnięcia;
- dostosowywanie systemu zarządzania BHP do zmieniającego się otoczenia, przez identyfikację czynników zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na osiąganie oczekiwanych wyników oraz ocenę związanych z nimi ryzyk i wykorzystywanie szans;
- rozwój przywództwa i współdziałania pracowników w zarządzaniu BHP; monitorowanie i ocenę procesów zarządzania oraz osiąganych wyników.

Prelegentka zwróciła uwagę na dostosowywanie systemu zarządzania BHP do zmieniającego się otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego. Dlatego zgodnie z normą PN-ISO 45001 należy identyfikować czynniki, wpływające na zdolność do osiągnięcia zamierzonych wyników (w tym potrzeby i oczekiwania pracowników oraz zainteresowanych stron zewnętrznych); oceniać ryzyka i szanse związane ze zidentyfikowanymi czynnikami.

Z. Pawłowska

Podkreśliła także zwiększenie współdziałania pracowników w zarządzaniu BHP w celu poprawy osiąganych wyników oraz monitorowanie i ocenę realizacji procesów zarządzania BHP i osiąganych wyników.

Definicje

Podstawowe terminy i definicje z zakresu systemu zarządzania BHP omówił **Andrzej Kowalkow**, Prezes Stowarzyszenia Polskie Forum ISO 45000. Odwołał się do zakresu normy, która umożliwiła organizacji, przez jej system zarządzania BHP, zintegrowanie innych aspektów zdrowia i bezpieczeństwa, takich jak działania na rzecz zdrowia/dobrostanu pracownika. Przez „dobrostan” rozumie się doświadczanie przez człowieka pozytywnych emocji, niski poziom szkodliwych nastrojów, a także wysoki poziom zadowolenia z życia.

Za cel bezpieczeństwa i higieny pracy uznaje się cel ustalony przez organizację do osiągnięcia określonych wyników spójnych z polityką BHP. Prelegent przybliżył także definicje związane m.in. z ryzykiem BHP, tj. kombinacją prawdopodobieństwa wystąpienia związanego z pracą zdarzenia niebezpiecznego (zdarzeń niebezpiecznych) lub narażenia (narażeń) oraz ciężkości urazu i dolegliwości zdrowotnych, które mogą być spowodowane przez zdarzenie lub narażenie.

Omówił także terminy stosowane w odniesieniu do przeglądu zarządzania, które należy rozumieć w następujący sposób:

- przydatność – odnosi się do tego, w jaki sposób system zarządzania BHP jest dopasowany do organizacji, jej funkcjonowania, jej kultury i systemów biznesowych;
- adekwatność – odnosi się do tego, czy system zarządzania BHP został właściwie wdrożony;
- skuteczność – odnosi się do tego, czy system zarządzania BHP osiąga zamierzony wynik.

Zwrócił uwagę na słowa, które nie są stosowane zamiennie, tj. „odpowiedni” (pasujący do czegoś i ma w sobie pewien poziom dowolności) oraz „mający zastosowanie” (właściwy lub możliwy do zastosowania, a więc jeżeli coś może być wykonane, to należy to wykonać).

Akredytacja

Wyzwania wynikające z nowej normy PN-ISO 45001 w obszarze certyfikacji systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy omówiła **Kinga Makuła** z Polskiego Centrum Akredytacji. Na początku powiedziała o roli akredytacji, która stanowi potwierdzenie kompetencji technicznych jednostek do wykonywania działań w obszarze oceny zgodności.

Przedstawiła m.in. wymagania dotyczące przejścia z normy OHSAS 18001:2007 na normę ISO 45001:2018 dla jednostek certyfikujących i akredytujących.

Wymagania dla jednostek certyfikujących (CAB):

- poinformowanie klientów o przygotowaniach CAB do przejścia na ISO 45001:2018;
- opracowanie planów przejścia obejmujących szkolenie i weryfikację kompetencji auditorów i pozostałego personelu z uwzględnieniem wymagań ISO/IEC TS 17021-10;
- przygotowanie CAB do komunikowania się z klientami oraz do auditowania zgodności z wymaganiami nowej normy;
- zapewnienie ciągłej zgodności klientów z OHSAS 18001 podczas procesu przejścia;
- działania jakie mają być podjęte wobec klientów, którzy nie zakończyli przejścia w ciągu 3 lat od opublikowania ISO 45001.

A. Kowalkow

K. Makuła

Wymagania dla jednostek akredytujących (AB):

- szkolenie i weryfikacja kompetencji auditorów i pozostałego personelu, w tym szkolenie dotyczące nadzoru nad ryzykami w obszarze BHP;
- opracowanie programów dla okresu przejściowego;
- realizacja ocen w okresie przejściowym na ISO 45001 obejmujących zmiany jakie powinny być wprowadzone w wyniku wdrożenia nowej normy, ocenę spójnej interpretacji wymagań, kompetencji, sprawozdawczości oraz wszystkich powiązanych zmian w metodyce audytowania.

Prawo

Artur Kempkiewicz z Państwowej Inspekcji Pracy przedstawił schemat systemu organizacji ochrony pracy w Polsce i podstawy prawne w zakresie BHP. Podkreślił, że zasady BHP są regułami pozaprawnymi. Nie są one zdefiniowane prawnie ani też określone w przepisach, jednakże – zgodnie z obowiązującymi przepisami – zarówno pracodawca, jak i osoba kierująca pracownikami oraz sam pracownik są zobowiązani ich przestrzegać. Zasady BHP uważa się jako reguły postępowania wynikające z doświadczenia życiowego oraz przesłanek naukowych i technicznych.

Zwrócił uwagę na istotność norm technicznych, ponieważ zawierają wymagania techniczne oraz metody badań i pomiarów czynników występujących w środowisku pracy, dotyczą też oceny ryzyka zawodowego i zarządzania bezpieczeństwem w zakładzie pracy.

Omówił ponadto obowiązki pracodawcy oraz prawa i obowiązki pracownika. Zaznaczył też rolę zawiązków zawodowych w tworzeniu korzystnych warunków pracy, bytu i wypoczynku.

Na koniec powiedział o społecznej inspekcji pracy, która sprawuje zarówno społeczną kontrolę nad przestrzeganiem prawa pracy, jak również przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Na konferencji przedstawiono znaczące aspekty wpływające na system zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy zgodnie z normą PN-ISO 45001, co przekłada się na poprawę i doskonalenie poziomu bezpieczeństwa pracowników.

A Kempkiewicz

Dowiedz się więcej

Więcej informacji z tego zakresu będzie można uzyskać na szkoleniach organizowanych przez PKN. Oferta szkoleń jest dostępna na portalu Wiedza.

PKN opracował także bezpłatną broszurę na temat systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy zgodnie z normą PN-ISO 45001.

Normę PN-ISO 45001 można kupić w sklepie PKN.

A.K.

JESIENNA SZKOŁA BEZPIECZEŃSTWA TECHNICZNEGO

W dniach 9-11 października 2019 r. w Wiśle odbyła się II „Jesienna Szkoła Bezpieczeństwa Technicznego”. Celem międzynarodowej konferencji było wielopłaszczyznowe zaprezentowanie osiągnięć naukowo-technicznych, technologicznych i organizacyjnych w zakresie budowy maszyn i instalacji przemysłowych pod kątem zwiększenia bezpieczeństwa ich eksploatacji, zwłaszcza wobec wyzwań nowej rewolucji przemysłowej, tj. Przemysłu 4.0.

Konferencja została zorganizowana przez Stowarzyszenie Bezpieczeństwa Technicznego „Klub Paragraf 34” w Katowicach oraz Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego w Łędzinach. Patronat honorowy sprawowali: Polski Komitet Normalizacyjny, Urząd Dozoru Technicznego oraz Centralny Instytut Ochrony Pracy CIOP-PIB, których przedstawiciele zasiadali w Komitecie Naukowo-Technicznym konferencji. Omawiana edycja odbywała się w nowej, znacznie poszerzonej formule, dostosowanej do potrzeb rynku oraz środowiska biznesowego w branży. Stanowiła ona kontynuację poprzednich Sympozjów Bezpieczeństwa Przemysłowego „Klubu Paragraf 34”, a następnie Konferencji Bezpieczeństwa Maszyn, Urządzeń i Instalacji Przemysłowych.

Konferencja miała charakter praktyczny, bez nadmiernego rozwijania analiz teoretycznych czy materiału marketingowego. Prelegentami byli zarówno pracownicy naukowcy uczelni (m.in. AGH, Politechniki Śląskiej) i instytucji naukowo-badawczych (m.in. Centralnego Instytutu Ochrony Pracy), jak i administracji państwowej (Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii) i organów nadzoru (m.in. Państwowej Inspekcji Pracy, Urzędu Dozoru Technicznego), inżynierowie zajmujący się projektowaniem i zapewnieniem bezpieczeństwa urządzeń i instalacji w swoich organizacjach oraz producenci urządzeń technicznych zapewniających bezpieczeństwo.

Zakres konferencji obejmował m.in. prawne uwarunkowania dotyczące dopuszczenia do stosowania i eksploatacji urządzeń i maszyn oraz prezentację najnowszych rozwiązań konstrukcyjnych związanych z poprawą bezpieczeństwa ich użytkowania ze szczególnym uwzględnieniem techniki pomiarowej. Prezentowane przykłady wypadków i ich analiza pozwoliły na lepsze zrozumienie wymagań bezpieczeństwa od strony praktycznej. Słuchacze mieli możliwość zapoznania się z wieloma ciekawymi rozwiązaniami technicznymi zwiększającymi bezpieczeństwo oraz sposobami ich projektowania i doboru. Na uwagę zasługuje duża liczba wystąpień związanych z oceną ryzyka i zarządzaniem ryzykiem oraz rozwiązań organizacyjnych dotyczących redukcji ryzyka.

Oczywiście, wszelkie aspekty bezpieczeństwa przemysłowego, zwłaszcza związane z zastosowaniem tzw. dyrektywy maszynowej i dyrektywy narzędziowej, nie mogły obyć się bez kwestii stosowania norm. Normy służą zarówno do ułatwienia realizacji od strony technicznej wymagań zasadniczych bezpieczeństwa

zawartych w dyrektywie maszynowej (normy zharmonizowane), jak i w znacznym stopniu ułatwienia stosowania wymagań dyrektywy narzędziowej (normy wspomagające) tam, gdzie mamy do czynienia z projektowaniem, instalowaniem i stosowaniem zabezpieczeń przemysłowych. O znaczeniu norm i normalizacji dla bezpieczeństwa przemysłowego w obliczu czwartej rewolucji przemysłowej mówił przedstawiciel PKN, dr inż. Zygmunt Niechoda. Kwestie te były omawiane także przez wielu innych prelegentów.

Warto podkreślić, że po raz pierwszy szeroko omawiano zagrożenia związane z cyberbezpieczeństwem w przemyśle oraz problemy cyberbezpieczeństwa infrastruktury. Dużo uwagi poświęcono sprawom związanym z zakupem i instalacją maszyn używanych, co stało się powszechną praktyką w sytuacji powstawania lub modernizacji wielu nowych małych i średnich firm. Wielu przedsiębiorców sprowadza swoje maszyny także z krajów spoza Unii Europejskiej, nie zdając sobie do końca sprawy z wymagań prawnych, jakie mają spełnić w zakresie bezpieczeństwa przy instalacji i uruchamianiu tych maszyn w swoich firmach. Mieli oni możliwość pozyskania wiedzy i podzielenia się swoimi doświadczeniami w trakcie warsztatów.

Podczas konferencji odbywały się równoległe warsztaty dotyczące szczegółowych zagadnień z zakresu projektowania i stosowania środków bezpieczeństwa technicznego, oceny ryzyka itp. Zorganizowano też wystawę, na której firmy produkujące urządzenia bezpieczeństwa przemysłowego prezentowały swoje najnowsze rozwiązania. Powstanie pokonferencyjna publikacja pt.: „Bezpieczeństwo przemysłowe”.

Konferencja stała się ważną platformą wymiany doświadczeń i nawiązywania kontaktów między uczestnikami rynku a organizacjami regulacyjnymi i nadzoru oraz instytucjami związanymi statutowo z bezpieczeństwem przemysłowym. Dzięki temu rozszerza się środowisko osób i organizacji zainteresowanych podnoszeniem poziomu bezpieczeństwa przemysłowego w Polsce.

Zygmunt Niechoda

Posiedzenie plenarne IEC/TC 61

Safety of household and similar electrical appliances

W dniach 21-25 października 2019 r. w Szanghaju odbyło się posiedzenie plenarne Komitetu Technicznego IEC/TC 61 Safety of household and similar electrical appliances, w którym uczestniczył Zastępca Przewodniczącego KT 63 ds. Elektrycznego Sprzętu Powszechnego Użytku reprezentant Whirlpool Polska Sp. z o.o.

Na posiedzeniu przedstawiono sprawozdania Przewodniczącego, Z-cy Przewodniczącego i Sekretarza IEC/TC 61 oraz sprawozdania Przedstawicieli IEC/TC 61 w Komitetach Doradczych IEC ds. Kompatybilności Elektromagnetycznej (ACEC) i ds. Bezpieczeństwa (ACOS). Program obejmował sprawozdania z prac normalizacyjnych Podkomitetów Technicznych i Grup Roboczych Komitetu Technicznego IEC/TC 61 oraz dyskusję nad propozycjami zmian postanowień wieloczęściowej normy IEC 60335 (ponad 100 części), określających wymagania ogólne i szczegółowe dla urządzeń z bardzo obszernej i zróżnicowanej grupy, jaką stanowi elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego, kierowany do szerokiego kręgu odbiorców.

Wśród sprawozdań z prac normalizacyjnych, które zostały zaprezentowane na posiedzeniu przez Podkomitety Techniczne IEC/TC 61 na szczególną uwagę zasługuje raport IEC/SC 61C Safety of refrigeration appliances for household and commercial use zajmującego się problematyką bezpieczeństwa urządzeń chłodniczych do użytku domowego i komercyjnego. Trwają intensywne prace nad zaostreniem wymagań dotyczących zmniejszenia ryzyka pożarowego związanego z tymi urządzeniami. Kluczową zmianą w normie IEC 60335-2-24 będzie wprowadzenie obowiązkowo ściany tylnej oraz ściany niszy kompresora wykonanych z metalu lub materiału sklasyfikowanego jako 5VA (najlepsza klasa niepalności plastików). Propozycja w chwili obecnej jest opiniowana przez Komitety Krajowe na etapie projektu CDV (IEC 61C/813/CDV – projekt IEC 60335-2-24 ED8 Household and similar electrical appliances – Safety – Part 2-24: Particular requirements for refrigerating appliances, ice-cream appliances and ice makers).

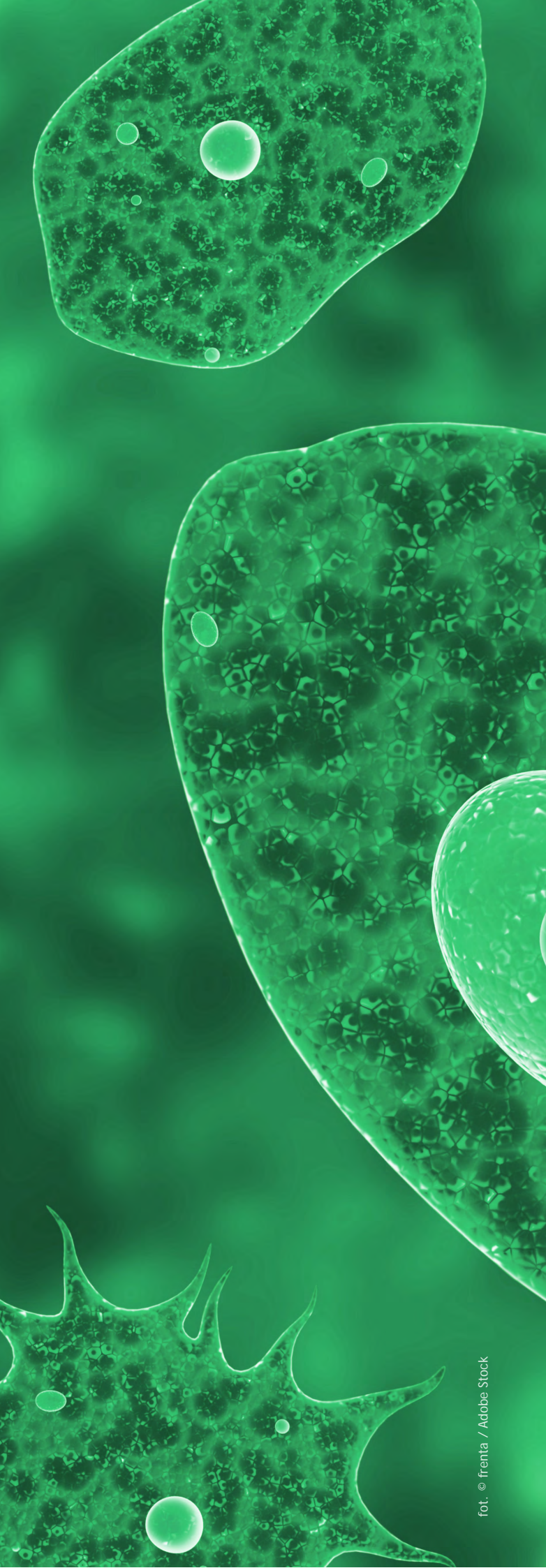
Szeroko omówiono propozycję Grupy Roboczej WG 40 Fires on dishwashers and other wet household appliances mającą na celu zwiększenie bezpieczeństwa zmywarek pod względem zagrożenia pożarowego. Propozycja dotyczy normy IEC 60335-2-5 i zawiera zaostrome wymagania dla programatorów elektronicznych, polegające na zastosowaniu jednego z zabezpieczeń zmniejszających ryzyko pożaru pochodzące od tego komponentu, takich jak: niepalna obudowa programatora (wykonana z plastiku o klasie niepalności 5VA), dodatkowych czujników temperatury reagujących na przegrzewanie się połączeń lutowanych, czujników wykrywających iskrzenie

w programatorze lub umieszczenie układu elektrycznego na podłożu niepalnym (przykładowo szkło, porcelana). Zmywarki są pierwszą grupą produktów, dla których zostało zaproponowane tak rygorystyczne podejście. Jest ono rezultatem analizy wypadków, jakie miały miejsce w ciągu ostatnich kilkunastu lat. Jeżeli takie podejście zostanie zaakceptowane przez IEC/TC 61, zostanie ono również zaproponowane dla pralek oraz suszarek bębnowych jako propozycje zmian w normach IEC 60335-2-7 i IEC 60335-2-11.

Kontynuowane są prace nad 6. edycją normy IEC 60335-1 Household and similar electrical appliances – Safety – Part 1: General requirements, która określa wymagania ogólne bezpieczeństwa użytkowania elektrycznego sprzętu z zakresu tematycznego IEC/TC 61. Obecnie Grupa Edytorska przygotowuje projekt końcowy (FDIS), który powinien zostać przedstawiony do głosowania do końca bieżącego roku. W nowej edycji normy przewiduje się znaczące zmiany między innymi w obszarze wymagań dotyczących urządzeń zasilanych z baterii i akumulatorów, które stanowią coraz szerszą grupę sprzętu do użytku domowego i podobnego. Wśród zmian zaproponowanych do uwzględnienia zwrócono uwagę na decyzję o braku konieczności wykonywania symulacji zwarcia grzałki do obudowy, jeśli urządzenie jest przeznaczone do użytkowania w spolaryzowanych systemach zasilania. Wydaje się to być zbyt daleko idącym obniżeniem istniejących wymagań bezpieczeństwa dla wszystkich domowych urządzeń AGD zawierających grzałki i wymaga rozpatrzenia przez KT 63 przy uzgadnianiu stanowiska krajowego w głosowaniu formalnym nad przyjęciem projektu końcowego.

Następne posiedzenie plenarne Komitetu Technicznego IEC/TC 61 odbędzie się w maju 2020 r. na wyspie Czedżu w Południowej Korei.

*Anna Mielnik
Sektor Elektryki PKN*

MIKROBIOLOGIA W POLSKICH NORMACH

W Sektorze Żywności, Rolnictwa i Leśnictwa w PKN/KT 3 ds. Mikrobiologii Żywności oraz w PKN/KT 35 ds. Mleka i Przetworów Mlecznych opracowano trzy normy w polskich wersjach językowych, z których dwie zostały już opublikowane.

PN-EN ISO 21528-2 – Mikrobiologia łańcucha żywnościowego – Horyzontalna metoda wykrywania i oznaczania liczby *Enterobacteriaceae* – Część 2: [Metoda liczenia kolonii](#). Technikę tę stosuje się, kiedy oczekiwana liczba kolonii jest wyższa niż 100 na mililitr lub gram próbki do badań. W Polskiej Normie określono metodę oznaczania liczby *Enterobacteriaceae*. Ma ona zastosowanie do produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi i do żywienia zwierząt oraz próbek środowiskowych pobieranych z obszarów produkcji żywności.

W listopadzie opublikowano [PN-EN ISO 22964 – Mikrobiologia łańcucha żywnościowego – Horyzontalna metoda wykrywania *Cronobacter spp.*](#) Zawiera ona informacje o sposobie wykrywania patogennych pałeczek w produktach spożywczych i składnikach przeznaczonych do spożycia przez ludzi oraz tworzących pasze, a także w próbkach środowiskowych pobieranych w obszarze produkcji żywności i obrotu żywnością. Jest to pierwsza Polska Norma dotycząca *Cronobacter*.

Oznaczany w normach parametr mikrobiologiczny, jakim jest liczba drobnoustrojów, to kryterium higieny produkcji obszaru regulowanego przez Rozporządzenie (WE) 2073/2005 dla kategorii żywności takich jak produkty mięsne, mleczne oraz produkty jajeczne. Powyższe rozporządzenie przywołuje przedmiotową normę w statusie metody referencyjnej.

W [PN-EN ISO 6887-1 – Mikrobiologia łańcucha żywnościowego – Przygotowanie próbek do badań, zawiesiny wyjściowej i rozcieńczeń dziesięciokrotnych do badań mikrobiologicznych – Część 1: Ogólne zasady przygotowania zawiesiny wyjściowej i rozcieńczeń dziesięciokrotnych](#) określono ogólne zasady przygotowania w warunkach tlenowych zawiesiny wyjściowej i rozcieńczeń do badań mikrobiologicznych produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi lub zwierzęta. Z uwagi na niektóre aspekty może być zastosowany w metodach molekularnych, w których matryce mogą powodować hamowanie etapów metody PCR i w następstwie wpływać na wyniki badania. Publikacja normy jest planowana na grudzień 2020 roku.

Powyższe normy opisują metodykę stosowaną rutynowo przez wszystkie laboratoria inspekcyjne czy zakładowe badające żywność, stąd skala wykorzystania i zapotrzebowania jest bardzo rozległa. Kilkaset laboratoriów posiada akredytację PCA na metodykę liczenia kolonii *Enterobacteriaceae*. Procedura przygotowania

próbek do badań mikrobiologicznych stosowana jest w całym łańcuchu żywnościowym. W związku z potrzebą zagwarantowania prawidłowości analiz oraz ochrony konsumenta, system akredytacji stawia szczególny nacisk na ocenę procesów badawczych. Każde laboratorium wykonujące ilościowe badania mikrobiologiczne żywności powinno znać procedury, które opisywane są w wymienionych normach.

Normy można kupić w [sklepie PKN](#).

Klaudia Orlińska
Sektor Żywności Rolnictwa i Leśnictwa PKN

fot. © Krafla / Adobe Stock

fol. © Olha / Adobe Stock

KT 4 ds. Techniki Świetlnej

Charakterystyki funkcjonalne opraw oświetleniowych

Od wielu lat producenci opraw oświetleniowych potrzebowali normy, która określałaby wymagania funkcjonalne do oceny wyrobów. Było to spowodowane ogromną różnorodnością produktów dostępnych na rynku. Wiele z nich nie spełnia nawet minimalnych wymogów, mimo deklarowanych przez producentów wysokich parametrów technicznych. Szczególne zagrożenie nieuczciwą konkurencją dotyczy dynamicznie rozwijającego się rynku oświetlenia LED.

Oprawa oświetleniowa (ang. *Luminaire*) wg PN-EN 60598-1:2015-04 (1.2.1) „to urządzenie służące do rozsyłu, filtracji lub przekształcania światła emitowanego co najmniej przez jedną lampę zawierające wszystkie elementy niezbędne do podtrzymania, mocowania i zabezpieczenia lamp oraz zawierające, tam gdzie to niezbędne, obwody pomocnicze wraz z elementami niezbędnymi do ich podłączenia do sieci zasilającej, lecz nie zawierające samych lamp”.

W zależności od rodzaju zastosowania wyróżniamy oprawy oświetleniowe:

- wewnętrzne – np. do oświetlania mieszkań, wnętrz użyteczności publicznej - biur, firm; oprawy przemysłowe itp.;
- zewnętrzne – np. do oświetlania dróg, parków, placów, obiektów np. oprawy uliczne, oprawy oświetlenia architektonicznego itp.;
- specjalne – np. projektory podświetlające wystawy, obiekty sportowe, baseny, iluminacje, itp.

W 2016 roku Polski Komitet Normalizacyjny opublikował dwie normy z tego zakresu:

- PN-EN 62722-1:2016-07 Charakterystyki funkcjonalne opraw oświetleniowych - Część 1: Wymagania ogólne
- PN-EN 62722-2-1:2016-07 Charakterystyki funkcjonalne opraw oświetleniowych - Część 2-1: Szczegółowe wymagania dla opraw oświetleniowych LED.

Norma PN-EN 62722-1-2016-07 dotyczy charakterystyk funkcjonalnych opraw oświetleniowych określonych przez dane fotometryczne, elektryczne i odnoszące się do środowiska naturalnego. Dokument ten jest istotnym uzupełnieniem informacji o oprawie oświetleniowej i jej eksploatacji w stosunku do serii

norm PN-EN 60598, które dotyczą parametrów i charakterystyk decydujących o ogólnym bezpieczeństwie wyrobu. Niniejsza norma zawiera informacje o tym, jakie parametry oprawy oświetleniowej są podstawą prawidłowego i zamierzonego jej funkcjonowania przez cały cykl życia oraz jak mierzyć podstawowe charakterystyki funkcjonalne wraz z określeniem tolerancji zmian parametrów. Można uznać, że charakterystyki funkcjonalne opraw powinny być traktowane jako podstawa do dalszych prac nad konstrukcją opraw i ich wyposażeniem w komponenty. Ze względu na powszechne stosowanie opraw oświetleniowych w środowisku pracy i odpoczynku człowieka, przewiduje się, że norma ta będzie wykorzystywana przez szerokie grono potencjalnych użytkowników, w tym producentów sprzętu oświetleniowego, projektantów, inwestorów i klientów.

W normie zawarto również wiele wskazówek w postaci instrukcji dotyczących konserwacji, czyszczenia i demontażu opraw oświetleniowych. Instrukcje te są ważne dla użytkowników oświetlenia, ponieważ zawierają informację dotyczącą właściwej eksploatacji tych urządzeń. Jednocześnie oczekuje się, że producenci będą stosować tę normę do określenia weryfikowalnych parametrów i charakterystyk podawanych w kartach katalogowych i w instrukcjach eksploatacji.

Norma PN-EN 62722-2-1:2016-07 jest skorelowana z normą PN-EN 62722-1:2016-07 odnoszącą się do jednego z rodzajów opraw oświetleniowych wykonanych w technice LED do ogólnych celów oświetleniowych. Treść normy jest opracowana na bazie wiedzy technicznej ekspertów z dziedziny produkcji LED oraz tradycyjnych źródeł światła i opraw oświetleniowych. Jest odpowiedzią na dynamicznie rozwijającą się produkcję opraw oświetleniowych LED i propozycją unormowania podstawowych charakterystyk funkcjonalnych opraw LED, które stanowią o ich jakości i trwałości funkcjonowania. Istotne jest podanie informacji dotyczącej parametrów, które powinny być podawane przez producentów lub odpowiedzialnych dostawców w kartach katalogowych, ulotkach lub na stronie internetowej. Ponadto zostały określone warunki przeprowadzenia pomiarów parametrów i charakterystyk opraw LED, co powoli na weryfikowalną ocenę deklaracji producentów. Oczekuje się, że norma wyeliminuje z rynku oprawy o nieodpowiedniej jakości i zwiększy zaufanie klientów do nowości, jaką są oprawy z technologią LED.

Anita Kijewska-Zimmer
Sektor Elektryki PKN

ORGANY TECHNICZNE

listopad 2019

Komitety Techniczne

Nowi Przewodniczący Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Przewodniczącego:

- w **KT 100 ds. Wyrobów z Drewna i Materiałów Drewnopochodnych** mgr inż. Marka Kalbruna reprezentującego Sieć Badawczą Łukasiewicz - Instytut Technologii Drewna
- w **KT 207 ds. Obróbki Ubytkowej i Przyrostowej oraz Charakterystyki Warstwy Wierzchniej** dra inż. Grzegorza Skrabalaka reprezentującego Sieć Badawczą Łukasiewicz - Instytut Zaawansowanych Technologii Wytwarzania
- w **KT 229 ds. Kawy, Herbaty i Kakao** mgr Krystynę Sienkowiec reprezentującą Polcargo International Sp. z o.o.
- w **KT 254 ds. Geotechniki** mgr inż. Mariusza Leszczyńskiego reprezentującego GEOMECHANIKA Sp. z o.o.

Nowi Zastępcy Przewodniczącego Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał na 4-letnią kadencję do pełnienia funkcji Zastępcy Przewodniczącego:

- w **KT 73 ds. Projektowania i Eksploatacji Urządzeń Elektroenergetycznych o Napięciu Powyżej 1 kV Prądu Przemianowego (1,5 kV Prądu Stałego) oraz Ograniczników Przepięć** mgr inż. Franciszka Kowalskiego reprezentującego TAURON Dystrybucja SA
- w **KT 176 ds. Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia** mgr inż. Krzysztofa Bubrzyka reprezentującego Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych
- w **KT 282 ds. Techniki Światłowodowej** prof. dra hab. Zbigniewa Jaroszewicza reprezentującego Instytut Łączności - Państwowy Instytut Badawczy

Nowi Sekretarze Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał do pełnienia funkcji Sekretarza:

- w **KT 282 ds. Techniki Światłowodowej** Panią **Weronikę Poremską-Jans** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 309 ds. Biometrii** mgr **Wiolettę Nowaczyńską** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
- w **KT 331 ds. Języków Programowania** mgr **Wiolettę Nowaczyńską** z Polskiego Komitetu Normalizacyjnego

Nowi członkowie Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN powołał na członków KT następujące podmioty:

- **Centrum Techniki Okrętowej SA do KT 169** ds. Okien, Drzwi, Żaluzji i Okuć
- **ITTOOL Michał Łoś do KT 331** ds. Języków Programowania
- **Instytut Kolejnictwa do KT 4** ds. Techniki Świetlnej
- **Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza do KT 37** ds. Ryb i Przetworów Rybnych
- **Place Zabaw Sp. z o. o. do KT 2** ds. Sportu i Rekreacji
- **Polskie Stowarzyszenie Mykologów Budownictwa do KT 194** ds. Gipsu i Wyrobów z Gipsu, **KT 215** ds. Projektowania i Wykonawstwa Konstrukcji z Drewna i z Materiałów Drewnopochodnych i **KT 253** ds. Akustyki Architektonicznej
- **SIBA Polska Sp. z o.o. do KT 75** ds. Bezpieczników Elektroenergetycznych
- **Siemens Sp. z o.o. do KT 158** ds. Bezpieczeństwa Maszyn i Urządzeń Technicznych oraz Ergonomii - Zagadnienia Ogólne
- **Sieć Badawcza Łukasiewicz - Instytut Pojazdów Szynowych TABOR do KT 61** ds. Elektrycznego Wyposażenia Trakcyjnego

Odwołani członkowie Komitetów Technicznych

W listopadzie Prezes PKN odwołał z członka KT następujące podmioty:

- **Becton Dickinson Polska Sp. z o. o. z KT 247** ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów
- **Instytut Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej im. Macieja Nałęcza Polskiej Akademii Nauk z KT 247** ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów
- **Instytut Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego z KT 159** ds. Zagrożeń Chemicznych i Pyłowych w Środowisku Pracy
- **Instytut Rybactwa Śródlądowego im. Stanisława Sakowicza z KT 87** ds. Chowu i Hodowli Zwierząt

- **Mölnlycke Health Care Polska Sp. z o. o. z KT 247** ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów
- **SUN+ Agnieszka Turowska z KT 2** ds. Sportu i Rekreacji
- **VALEANT MED Sp. z o. o. z KT 247** ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów
- **Wojskową Akademię Techniczną im. Jarosława Dąbrowskiego z KT 247** ds. Materiałów Medycznych i Biomateriałów

Podkomitety Techniczne

Powołanie członków Podkomitetu Technicznego

W listopadzie Prezes PKN powołał na członka PK:

- **Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych do PK 5** ds. Sprzętu Radiotechnicznego, Środków Łączności, Specjalnych Urządzeń Elektrotechnicznych, Techniki Świetlnej oraz Systemów i Środków Informatyki w **KT 176** ds. Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia
- **Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych do PK 5** ds. Sprzętu Radiotechnicznego, Środków Łączności, Specjalnych Urządzeń Elektrotechnicznych, Techniki Świetlnej oraz Systemów i Środków Informatyki w **KT 176** ds. Techniki Wojskowej i Zaopatrzenia

OFERUJEMY:

Szkolenia tradycyjne

Bezpieczeństwo i higiena pracy

Urządzenia techniczne. Dyrektywy i normy

Audit w laboratorium badawczym

Ochrona danych osobowych - RODO

Przygotowanie miast do procesu certyfikacji

System Zarządzania Jakością

Podstawy normalizacji, Polskie Normy

System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji

Przegląd norm w obszarze Smart Cities

Przetwórstwo materiałów biodegradowalnych

Szkolenia e-learningowe

Podstawy prac normalizacyjnych

ISO 9001:2015

Wprowadzanie do obrotu wyrobów budowlanych

Ocena zgodności i certyfikacja